



Bornholm
Jnr: 24/01587
Ref. DOBJE
Den 27. august 2024

Referat af 2. bestyrelsesmøde i bestyrelsen for Naturnationalpark Almindingen 26. august 2024 kl. 15-17.30

Til stede:

Laila Kildegaard (Formand)
Helle Munk Ravnborg (Bornholms Regionskommunes kommunalbestyrelse)
Michael Stoltze (Danmarks Naturfredningsforening)
Flemming Torsten Sørensen (DGI)
Peter Loth Sejersen (Danmarks Jægerforbund)
Miriam Asvarish (Dansk Orienteringsforbund)
Kurt Jensen (Dansk Islandshesteforening)
Hanne Funch (Dansk Ride Forbund)
Ann-Sofie Olsen (Bornholms Køreselskab)
Kim Kock-Hansen (NaturBornholm)
Kurt Pedersen (Viskeledshus)
Gitte Tvilling (Destination Bornholm)

Fra Naturstyrelsen

Søren Friese (Skovrider, Naturstyrelsen)
Dorte Bugge Jensen (Projektleder, Naturstyrelsen, ref.)

Afbud:

John Holm (Dansk Ornitologisk Forening)
Lis Poulsen (Friluftsrådet)
Jesper Lindqvist (Forsvaret)
Simone Azalie (Gruppen Bornholm – nej tak til indhegning af Almindingen NNP)
Thor Kure (Bornholms Landbrug & Fødevarer)
Claus Clausen (Danmarks Idrætsforbund)
Emelie Cecilie Pettersson (Bornholms Travselskab)

1. Velkomst ved formanden

Formanden bød velkommen og bemærkede at der er afbud som beskrevet ovenfor.

DOF havde indgivet bemærkninger til formanden. Dette gav anledningen til at minde om, at medlemmer ikke kan forvente at resten af bestyrelsen behandler skriftlige bemærkninger fra medlemmer med afbud på møderne. Medlemmer med afbud opfordres til at give evt. bemærkninger til bestyrelseskolleger forud for mødet som beskrevet i referat fra 1. møde.

Formanden og Anne Sofie Olsen (Bornholms Køreselskab) fortalte om deres deltagelse i Kongens og Dronningens besøg i Almindingen samt at hoffet evt. er interesseret i at deltage i åbningen af Naturnationalpark Almindingen.

Bestyrelsen gav tilladelse til at TV2 Bornholm filmede på afstand og tog gruppebillede efter mødet.

2. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt uden bemærkninger

3. Tur i Naturnationalpark Almindingen & 4. Kaffe v. Svinemose (Drøftelse)

Naturstyrelsen præsenterede eksempler på udvalgte tiltag fra projektbeskrivelsen. Bestyrelsen drøftede de spørgsmål der blev rejst ved 1. møde og som beskrevet i bilag 2 samt diskuterede følgende emner som oplæg til pkt. 5.

Bestyrelsen kørte en ca. 9 km rute i NNP inkl. ind i det nuværende bisonhegn.

Hegnets udseende og placering ift. stengærde og veje blev vendt samt at faciliteter som hundeskov, naturlegeplads, bålhytter og toilet omkring Hareløkkerne og hovedindgangen er placeret uden for hegn. Da Naturnationalparken er Natura 2000-område ligger en del af begrænsningerne for placering af anlæg mm. i, at de ikke må skade udpegede habitatnaturtyper og levesteder for beskyttede arter.

Bestyrelsen så eksempel på ringning af bøgetræer som vælter og giver lysbrønde i skoven.

Bestyrelsen så Grønnevad som eksempel på naturplejehegn med totrådet el-hegn i sprækkedal med landskabshensyn og græsning med kvæg og heste i tilnærmet helårsgræsning. Det store hegn vil udgøre hegn mod nord og nordvest dvs. at man skal først ind i det totrådede hegn og derefter ind i det høje hegn, hvis man kommer fra sydvest kanten af NNP ved Almindingsvejen.

Bisonhegnet har på mange måder fungeret som en mininaturalnationalpark i de sidste 12 år. Overvågning i Bisonskoven viser at europæisk bison påvirker området, så der kommer mere lys til skovbunden og dermed flere arter her. Vi så eksempler på varierende længder af vegetation til gavn for både urter og sommerfugle. Europæisk bison påvirker også området ved at sprede frø og trampe dem ned i jorden og dermed tilføre dynamik og strukturer til skoven.

Den nordligste vej, som ligger i faunalommen omkring Svinemose, nedgraderes fra vej til sti. Adgang og låger i det eksisterende bisonhegn blev vist som udgangspunkt for en snak om låger i NNP-hegnet. Det eksisterende bisonhegn giver mulighed for, at der kan afprøves forskellige lågetyper og gøres erfaringer med forskellige udformninger og åbne-lukkemekanismer sammen med bestyrelsen før der sættes låger i det nye hegn.

Færister kan anvendes, hvor der skal være bilkørsel fremadrettet, som det kendes fra det eksisterende bisonhegn.

Bilag 1. Projektbeskrivelse og overordnede retningslinjer for forvaltning af Naturnationalpark Almindingen

Bilag 2. Oversigt over bestyrelsens spørgsmål til projektbeskrivelsen fra 1. møde

5. Beslutning om bestyrelsens indstilling til det videre arbejde med etableringsansøgning og myndighedsbehandling (Til beslutning)

Formanden indstiller, at bestyrelsen rådgiver Naturstyrelsen Bornholm til at indsende en etableringsansøgning til Miljøstyrelsen i henhold til den foreliggende projektbeskrivelse (bilag 1), med de mindre væsentlige justeringer, der er kan opnås enighed om f.eks. lågetyper, placering af friluftsfaciliteter og konkret hegnslinje samt igangsætter de nødvendige myndighedsansøgninger ift. etablering af naturnationalparken.

Bestyrelsens tiltrådte formandens indstilling.

Bilag 2 blev gennemgået med nedenstående bemærkninger.

Kortmateriale

Naturstyrelsen sørger for at bestyrelsen får mere detaljeret kortmateriale stillet til rådighed, da kortene i projektbeskrivelsen ikke er tydelige nok.

Dyr

Det blev konstateret, at projektbeskrivelsen rummer mulighed for på sigt at udsætte heste og det for nuværende ikke er valgt af hensyn til at hestene kunne være opsøgende over for ryttere.

Biodiversitet/Friluftsliv

Det blev aftalt at der laves en facilitetstur, hvor bestyrelsen kan besigtige og diskutere placering af friluftsfaciliteter ift. hensyn til biodiversitet og friluftslivet f.eks. udsigtstårnet ved Hagemyr og placering af pausebænke samt udformning og betjening af låger.

NNP vil begrænse de store arrangementer som Høst Open med 800-1000 deltagere. Den bilaterale dialog med Naturstyrelsen omkring afholdelse af store arrangementer fortsætter, herunder forsøg med enkelte poster indenfor NNP. Den største del af NNP inkl. faunalommerne er ikke interessant for O-løberne, som har større interesse i den kuperede del mod vest omkring Grønnevad og i området ved Rytterknægten og Ekkodalen. O-løberne er især interesseret i at kunne anvende skrænterne ned mod Ekkodalen og ønsker en dialog med NST om dette.

Forsvaret

Brug af NNP til afvikling af øvelser og brug af bunkersanlæg sikres ved en bilateral dialog mellem Miljøministeriet og Forsvarsministeriet som beskrevet i projektbeskrivelsen.

Bilag 1. Projektbeskrivelse og overordnede retningslinjer for forvaltning af Naturnationalpark Almindingen

Bilag 2. Oversigt over bestyrelsens spørgsmål til projektbeskrivelsen fra 1. møde

6. Bestyrelsens arbejdsplan og mødeplan (Til beslutning)

Arbejdsplan ift. mødeindkaldelser og mødedatoer, som beskrevet i bilag 3 blev besluttet.

Bestyrelsen har et ønske om, at der er indlagt ture i naturnationalparken i de kommende møder.

Bilag 3. Arbejdsplan og mødeplan

7. Eventuelt - Der var intet til eventuelt